

विषय :- संस्कृतम् (सामान्य)

इकाई-1

1. प्रत्ययं/ विशेषणम्/ विशेष्यम् उचित विकल्पं चित्वा लिखत-

(1) 'हसन्' इत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः अस्ति-

- |           |            |
|-----------|------------|
| (अ) क्तवा | (ब) शतृ    |
| (स) ल्यप् | (द) शानच्। |

(2) 'पठित्वा' इत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः अस्ति-

- |            |            |
|------------|------------|
| (अ) क्तवतु | (ब) क्त्वा |
| (स) तुमुन् | (द) क्तः।  |

(3) 'विहाय' इत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः अस्ति-

- |            |           |
|------------|-----------|
| (अ) तुमुन् | (ब) ल्यप् |
| (स) क्तिन् | (द) शानच् |

(4) 'पातुम्' इत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः अस्ति-

- |            |            |
|------------|------------|
| (अ) क्त्वा | (ब) क्तवतु |
| (स) शतृ    | (द) तुमुन् |

(5) 'वाला' इत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः अस्ति-

- |          |          |
|----------|----------|
| (अ) टाप् | (ब) डाप् |
| (स) चाप् | (द) आप्  |

(6) 'गतवान्' इत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः अस्ति-

- |            |            |
|------------|------------|
| (अ) क्त    | (ब) क्तवतु |
| (स) क्त्वा | (द) शतृ    |

(7) प्रियः पुत्रः आसीत् इत्यस्मिन् पदे विशेषणं पदं अस्ति-

- |            |                  |
|------------|------------------|
| (अ) प्रियः | (ब) पुत्रः       |
| (स) आसीत्  | (द) कोऽपि नास्ति |

(8) मध्यमा अङ्गुलि इत्यस्मिन् पदे विशेषणं पदं अस्ति-

- |            |                  |
|------------|------------------|
| (अ) मध्यमा | (ब) अङ्गुलि      |
| (स) पदे    | (द) कोऽपि नास्ति |

(9) सीता पतिव्रता पत्नी आसीत् इत्यस्मिन् वाक्ये विशेषणपदं अस्ति-

- |           |              |
|-----------|--------------|
| (अ) सीता  | (ब) पतिव्रता |
| (स) आसीत् | (द) पत्नी    |

(10) 'चक्षुषि भास्करे ततो' इत्यस्मिन् पदे विशेषण पदं अस्ति-

- |             |             |
|-------------|-------------|
| (अ) चक्षुषि | (ब) भास्करे |
| (स) ततो     | (द) कोऽपि न |

(11) 'मतिमाननीयां शोभाम्' इत्यस्मिन् पदे विशेषण पदं अस्ति-

- |            |                 |
|------------|-----------------|
| (अ) मति    | (ब) माननीयां    |
| (स) शोभाम् | (द) मतिमाननीयां |

(12) 'रूपं प्रसिद्धं न' इत्यस्मिन् पदे विशेष्य पदं अस्ति-

- |          |               |
|----------|---------------|
| (अ) रूपं | (ब) प्रसिद्धं |
| (स) न    | (द) सर्वाः    |

(13) 'जीमूतवाहनः दानवीरः राजा आसीत्' इत्यस्मिन् वाक्ये विशेष्य पदं किम्?

- |                |             |
|----------------|-------------|
| (अ) जीमूतवाहनः | (ब) दानवीरः |
| (स) राजा       | (द) सर्वाः  |

(14) 'हितैषिभिः मंत्रिभिः' इत्यस्मिन् पदे विशेष्य पदं अस्ति-

- |               |             |
|---------------|-------------|
| (अ) हितैषिभिः | (ब) सर्वाः  |
| (स) मंत्रिभिः | (द) कोऽपि न |

15. 'अहम् दीर्घाम् कथाम् पठामि' इत्यस्मिन् वाक्ये विशेष्य पदम् किम्?

- |           |              |
|-----------|--------------|
| (अ) अहम्  | (ब) दीर्घाम् |
| (स) कथाम् | (द) पठामि    |

आदर्श उत्तरम्- (1) शत्रु, (2) क्त्वा, (3) ल्यप्, (4) तुमुन्, (5) टाप्, (6) क्तवतु, (7) प्रियः,

(8) मध्यमा, (9) पतिव्रता, (10) चक्षुषि, (11) मतिमाननीयाम्, (12) रूपं, (13) जीमूतवाहनः, (14) मन्त्रिभिः, (15) दीर्घाम्